

**Mál nr. 195/2020****M og  
V v/ kaskótryggingar bifreiðar.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna tjóns á bifreið eftir áakstur.****Gögn.**

Málskot, móttengið 2.6.2020, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 29.6.2020, ásamt fylgigögnum.

**Málsatvik.**

Að kvöldi 15. apríl 2020 var bifreiðinni A, í eigu M, ekið á bifreið við Suðurehllu 6 í Hafnarfirði. Við höggið kastaðist bifreið sú sem A var ekið á á aðra bifreið sem síðan kastaðist á þriðju bifreiðina. B, ökumaður A og framkvæmdastjóri M, hvarf af vettvangi. Mikið tjón er sagt hafa orðið á A og þeirri bifreið sem hún rakst á en lítið á hinum tveimur. Loftbelgir í A blésu út við áaksturinn.

Lögreglu var tilkynnt um atvikið. Á vettvangi gáfu þrír ónafngreindir ungir piltar sig á tal við lögreglu og sögðu mann hafa gengið frá vettvangi suður Suðurehllu og síðan til austurs út götuna. Piltarnir hafi sammælt um að maðurinn hafi verið dökkklæddur og gráherður og töldu að hann hafi verið undir áhrifum áfengis vegna þess hve slagandi göngulag hans hafi verið. Lögregla fór að heimili B. Hann mun ekki hafa komið til dyra, en til hans hafi sést sofandi inn um svefnherbergisglugga.

Morguninn eftir, eða 16. apríl 2020, tilkynnti B til lögreglu að A hafi verið stolið.

Við skýrslutöku hjá lögreglu 11. maí 2020 kvaðst B hafa verið annars hugsar þegar óhappið varð og hann gruni að hann hafi gefið í í staðinn fyrir að bremsa. Eftir honum er haft m.a.: „Ég var ekki í þessum heimi.“ Hann kvaðst ekki hafa verið undir áhrifum áfengis eða fíkniefna. Morguninn eftir hafi verið búið að fjarlægja A af vettvangi. Ástæðu þess að hann hafi tilkynnt lögreglu um þjófnað á bifreiðinni hafi verið sú að hann hafi „panikkað“ og ekki dottið annað í hug en að tilkynna að henni hafi verið stolið.

M hefur krafist bóta úr kaskótryggingu A hjá V vegna tjóns sem varð á A við óhappið. V hefur hafnað bótaskyldu og kveður að með vísan til framburðar piltanna þriggja sé nægilega sannað að B hafi verið undir áhrifum áfengis við aksturinn. Því til frekari staðfestu er til þess vísað að B hafi umrætt sinn ekið eftir beinum vegi inn á bifreiðastæði án nokkurra ummerkja um að hann hafi reynt að hemla, í framhaldinu horfið af vettvangi og tilkynnt svo daginn eftir gegn betri vitund að bifreiðinni hafi verið stolið. Telur V að eins og málum er háttað hvíli sönnunarbyrði á M um þau atriði sem hann ber fyrir sig sér til hagsbóta.

**Álit.**

Samkvæmt 2. mgr. 27. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga losnar vátryggingafélag úr ábyrgð samkvæmt kaskótryggingu, eins og hér um ræðir, í heild eða að hluta ef vátryggður hefur valdið vátryggingaratburði með háttsemi sem telja verður stórkostlegt gáleysi. Við mat á ábyrgð félagsins skal líta til sakar vátryggðs, hvernig vátryggingaratburð bar að, hvort vátryggður var undir áhrifum áfengis eða fíkniefna sem hann hafði sjálfviljugur neytt og atvika að öðru leyti. M er einkahlutafélag. Samkvæmt 3. mgr. 29. gr. laga nr. 30/2004 má í vátryggingum sem tengjast atvinnustarfsemi, með vissum takmörkunum sem hafa þó ekki þýðingu í þessu máli, semja um að vátryggður geti glatað rétti sínum til bóta í heild eða að hluta vegna háttsemi nánar tilgreindra manna eða hópa. Með þessum hætti hefur verið samið samkvæmt þeim skilmálum sem gilda um kaskótryggingu A þannig að M getur glatað rétti sínum til bóta í heild eða að hluta ef B, sem framkvæmdastjóri M, hefur valdið tjónsatburðinum með háttsemi sem telja verður stórkostlegt gáleysi.

Þeir ungu piltar sem tjáðu lögreglu á vettvangi að B hafi slagað er hann gekk af vettvangi ályktuðu út frá þessu göngulagi B að hann hafi verið undir áhrifum áfengis, en urðu þess ekki varir með beinum hætti að hann hafi verið undir áfengisáhrifum. Af þessum framburði piltanna verður ekki fullyrt með neinni vissu að atvikið megi rekja til þess að B hafi verið undir áhrifum áfengis. Þá verður ekki ráðið af gögnum málsins að eftir atvikið hafi mátt sjá merki þess í A að B hafi haft áfengi um hönd við

aksturinn. Af ljósmyndum af vettvangi í lögregluskýrslu má ráða að bifreiðir þær sem skemmdust við áaksturinn hafi staðið við götubrún eða ekki mjög langt frá henni. Því hafi ekki þurft mikið frávík frá beinni akstursstefnu eftir götunni til að rekast á bifreiðirnar. Þótt lögregla hafi séð B sofandi á heimili sínu virðast engar ráðstafanir hafa verið gerðar til að kanna líkamsástand hans, svo sem hvort hann hafi verið slasaður ellegar í óökuhæfu ástandi svo sem sökum ölvunar, en ætla verður að ríkt tilefni hafi verið til slíkrar athugunar m.a. í ljósi fyrrgreinds vitnisburðar piltanna. Eftir atvikum verður ekki talið að ökuferill A í aðdraganda óhappsins eða hvarf B af vettvangi geri það nægilega líklegt að B hafi valdið tjónsatburðinum vegna ölvunar þannig að rétt þyki að sönnunarbyrði verði snúið við og M verði gert að sýna fram á að tjónsatburðurinn verði ekki rakinn til ölvunarástands B. Eins og málið horfir við verður að telja að fullnægjandi sönnunargögn hafi ekki komið fram um að B hafi ekið undir áhrifum áfengis þegar óhappið varð. Er því ekki nægilegt tilefni til að skerða rétt M til bóta úr kaskótryggingunni. M telst því eiga rétt á óskertum bótum úr kaskótryggingunni vegna þess tjóns sem varð á A umrætt sinn.

**Niðurstaða.**

M á rétt á óskertum bótum úr kaskótryggingu bifreiðarinnar A hjá V.

Reykjavík, 25. ágúst 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.